

ΕΛΛΑΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΔΙΧΕΒΑΘΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΠΕΜΠΤΗ & ΚΥΡΙΑΚΗ

ΕΤΟΣ 6^{ον} ΔΡΙΘ. 450
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 10 ΔΕΠΤΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 45

ΑΘΗΝΑΙ. — ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1913
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΠΥΡ. Α. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ἑτησίᾳ Δραχ. 10.— ἑξάμην. Δραχ. 5.—
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ » ἑτ. 15.— » ἑτ. 8.—

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

Η ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ
«Η Σερβία, η φίλη μας και σύμμαχος, εορτάζει την συμπλήρωσιν δεκαετούς βασιλείας του νυν Βασιλέως της Πέτρου. Συγχαρόντες όμως εορτάζει και την δεκαετηρίδα της ανόδου και πάλιν εις τὸν θρόνον της παλαιᾶς Σερβικῆς δυναστείας τῶν Καραγεώργεβιτς, τῶν ἐλευθερωτῶν τῆς Σερβίας. Αἱ εορταί τῆς φίλης συμμάχου, καίτοι αἱ περιστάσεις ἀπαγορεύουν νὰ εἶνε καὶ τὸσον μεγαλοπρεπεῖς, εἶνε εἰς τὸ βάθος ἐξαιρετικὰ ἐνθουσιώδεις. Διότι ὁ Πέτρος Καραγεώργεβιτς ἐπέτυχε νὰ συνεγίση ἐνδόξως τὸ προπύργιον ἔργου. Τὸ ἔδαφος τῆς ἐλευθέρως Σερβίας μετὸν τελευταῖον πόλεμον ἐδιπλασιάσθη.

Εορτάζομεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τὴν Ἐθνικὴν αὐτὴν ἐπετειρίδα τῶν Σέρβων καὶ στέλλομεν εἰς τοὺς φίλους ἐνθὺς τὰς καλλιτέρας καὶ θερμοτέρας εὐχάς μας.

ΑΙ ΔΙΑΔΟΣΕΙΣ
Καὶ πάλιν ὁργιάζουν αἱ διαδόσεις. Αἱ τρίται καὶ αἱ τέταρται καὶ πολλάκις αἱ πέμπται ἐκδόσεις τῶν ἐσπερινῶν ἐφημερίδων δὲν ἀρκοῦν νὰ χορηγήσιν, φαίνεται, τὴν ἀπληστίαν τοῦ διηρώτους εἰδήσεως κοινῷ. Καὶ γεννῶνται διάδοσεις. Αὐτὴν τὴν φορὰν δὲ ἀληθινὰ ἐκπληκτικαί. Κατ' αὐτὰς ἡ Κυβερνήσις μας παραιτεῖται. Ὁ κ. Κορομηλάς γίνεται πρωθυπουργός. Τάσσας ἐπινοοῦνται παραινέσεις καὶ τῶσδε παραπονοῦνται. Οἱ μὲν εἶνε φιλοπόλεμοι καὶ οἱ δὲ φιλειρηνικοί. Ὁ κ. Τσιριμώκος ἐπέπληξε τὸν κ. Βενιζέλον διὰ τὴν πολιτικὴν του! Καὶ τὰ τοῦτοις ὁμοῖα... Αἱ διαδόσεις ἐν τοῖσι αὐταῖς εὐρίσκουν ἐξουσίαν, διδοῦσιν καὶ μεγαλοποιήσεως, ἀν καὶ ἐκείνοις διεγερθεῖσαν. Τί θηρίον εἶνε ὁ Ἀθηναῖος κόσμος!

ΕΥΖΩΝΙΚΑ ΤΡΟΠΑΙΑ
Μεταξὺ δύο εὐζώνων. Ἡκούσθη σχετικῶς μετ' αὐτῶν παρὰ τῶν «Κρυφῶν Πόδων». — Ἀ ἂ ἂ! Ἰδὺς δόξαι! Ἀφ' οὗ μᾶς ἱεβγαλὸν στοὺ πόρκ' τῶσις φουρέξ στοὺ «Σαϊτάν-ἀσκέ», στοὺ «Ἡδονομάχια μας», στοὺ «Παναθήναια», στοὺ «Πανόραμα», τὸν κυριότατον τοῦ θιατροῦ σὺν τοῦ Μπαζάν. Πάει πιά!... — Πῶς οὐρὲ; — Δὲν βλέπεις; Νὰ κ' οὐ λεβέντ' οὐ λουχίας μας πού τοῦ κοῦρδισ' τοῦ δραματάρ'.

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ
Διὰ τὸν ἄνθρωπον, πού κατεδικάσθη νὰ ἔρπῃ ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸν φλοιὸν τῆς γῆς, εἶνε ἀληθινὰ κατὰ τῆς ἡ ἀνάστασις πρὸς τὰ ὕψη. Καὶ τῶρα μᾶς ἀγγέλλεται μίαν νέα τοιαύτην κατὰ τῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Γάλλος ἀεροπόρος Περσὸν, κατέρριπεν ὅλα τὰ ρεκόρ τοῦ ὕψους καὶ ἐφθασεν εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον ὅπου ὑψώθη μέχρι τοῦδε ἀνθρώπινον ὄν. Μὲ ἓνα μονοπλάνον Μπλεριώ ἐφθασεν εἰς ὕψος 5.100 μέτρων! Αὐτὸ εἶνε τώρα τὸ παγκόσμιον ρεκόρ ἀεροπορικῶν ὕψους. Τὸ Ἑλληνικὸν ρεκόρ μέχρι σήμερον τὸ ἔχει ὁ ἀλλοιόμοιτος Καραμανλάκης, ὅστις τὸ ἐπέτυχεν ἱπτάμενος πέρσιον ἁνωθεν τῶν Ἀθηνῶν.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
12-14 Ιουνίου 1913

Ἐπισήμως διεψεύσθη εἰδήσις ἀναγραφείσα εἰς ἐυρωπαϊκὰς ἐφημερίδας περὶ ἀποτυχίας δολοφονίας τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν Θεσσαλονίκῃ.
— Ὁ Βασιλεὺς ἐπανήλθε πάλιν ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς τὰς Ἀθήνας.
— Τὴν Τετάρτην ὁ Βουλγαρικὸς στρατὸς ἐπετίθη κατὰ τοὺς Σερβικοὺς πλησίον τοῦ Ζλατόβου καὶ τῆς Ρατοβίστας. Μεγάλῃ μάχῃ συνήφθη, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος οἱ Σέρβοι ἐπρεσαν τοὺς ἐπιτεθέντας Βουλγαρούς εἰς ἄτακτον φυλὴν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κοτσάκη.

ΕΛΛΑΣ
— Ὁ αἰχμάλωτος Τοῦρκος ὑποπρά ηγος Τεφίχ-πασσάς ἐδραπέτευσεν ἐκ Κηφισοῦ, κατορθώσας νὰ φύγῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν.
— Διὰ Β. Διατάγματος καλοῦνται ὑπὸ τὰ ὅπλα αἱ τρεῖς ἡλικίας τῶν ἀπαλλαγέντων τοῦ 1902, 1901 καὶ 1900. Ἐκ τούτων οἱ τοῦ 1902 θὰ προσέλθουν τὴν 1ην Ἰουλίου, οἱ δὲ ἄλλοι τὴν 15ην τοῦ αὐτοῦ μηνός.
— Εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν κατεσχέθησαν ποσότητες βορβῶν καὶ βαμβάκοπυρίτιδος, πολλοὶ δὲ Βούλγαροι συνελήφθησαν ὡς ἐνοχοί.

ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΔΥΣΤΥΧΙΑ
Τὰ ζευγάρια περνοῦσαν χαρούμενα, οἱ παντρεμένοι μετ' αὐτῶν τῶν γυναικῶν, οἱ ἐρωτευμένοι μετ' αὐτῶν καλῶς τῶν, τὰ παιδάκια παίζαν κρηγῶντας τὸ ἓνα τὸ ἄλλο χαρούμενα καὶ γελαστά, καὶ οἱ στρατιῶτες, οἱ τιμημένοι ἡρώες, ὅλοι ἀδελφωμένοι σεργιανοῦσαν, διηγῶντας ὁ ἓνας στὸν ἄλλο τῆς περιπέτειας τοῦ, ὅλοι εὐχαριστήμενοι, ὅλοι ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν ζωὴν τους, μορεῖ νὰ πῇ κανεὶς: εὐτυχισμένοι. Μονάχα μίαν οἰκίαν μονάχῃ καθέται ὁ ἓνα κάθισμα προσπαθώντας νὰ μὴ φανταίται ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀπομονωμένη καὶ ἐρημν. Εἶνε ὁ ξένος, εἶνε ὁ καταδιωγμένος, ὁ πρόσφυγ. Εἶνε ὁ ὑπόδουλος Ἑλλήν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁ ἐξοριστὸς ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ἀγορήτητα. Κάθεται καὶ συλλογίζεται καὶ ἡ σκέψις του εἶνε σκέψις λυπητερῆς, πικρῆς, σκέψις ἀπληστίας. Μία φορὰ κ' αὐτὸς στήν ὁμορφὴν πατρίδα του, στὴν ἀκουσμένη Σμύρνη, ἔβγαλε μετ' αὐτὴν ἀδελφονομιὰν τοῦ περὶ αὐτοῦ, βρισκότανε κοντὰ στὴ μάνα του, στοὺς συγγενεῖς του, κοντὰ στοὺς φίλους του, εὐτυχισμένος κ' αὐτὸς. Τώρα μόνος καὶ ἐρημος, χωρὶς συγγενεῖς καὶ φίλους ἐδῶ γυρίζει, σερπνώντας μαζὺ τὸν τὴν ἀπελπισίαν του, τὸν πόνο του....

Ἐξάφνα τὸν πλησιάζει μίαν οἰκίαν μετ' ἰδίου ὕψους τῆς ἀπελπισίας. Εἶνε ὁ καταδιωγμένος ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους, ὁ Ἑλλήν τῆς Θράκης, ὁ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς πού οἱ σύμμαχοί μας τοὺς ἀναγκάζουν νὰ φεύγουν κ' αὐτοὶ ἀπὸ τῆς πατρίδος τους.
Χωρὶς νὰ γνωρίζονται πιάσαν ὁμίλια. Διηγῶνται ὁ ἓνας στὸν ἄλλον τῆς περιπέτειάς του. Καὶ πιάσανε φιλία στενὴ. Κ' ἐνωθήκατε ἀχώριστα. Ἡ ἰδία δυστυχία τοὺς ἔνωσε: Ὁ ἓνα καταδιωγμένος ἀπὸ φανερὰς ἐχθρούς καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ... συμμάχους!
— Ὁράτιος Ἰωαννίδης

ΑΠΟ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ΧΑΡΗΤΕ ΜΙΚΡΟΙ!
«Ὅλα τὰ παιδάκια, πού τὸ χρόνον δολοκλήρου ἐξορίζαν ἵσους μεγάλους τῇ χαρᾷ, μετ' αὐτῶν ἔβγαζαν ἵσους μεγάλους κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίους, ἐκτριχίζαν ξαφνικά, ἔβγαζαν τὴν εὐθυμία τους, τὸ γέλιο τους, τὴν χαρὰν τους καὶ σὺν ἀρρώστια, καμπουριασμένα σὲ μίαν γωνίαν τοῦ δωματίου, διάβαζαν ἀπάνω κ' ἓνα βιβλίον, καὶ ἀπὴνγγελλαν δυνατὰ, γὰρ νὰ μάθουν τὴν ἀποτίμησιν τοῦ: "Ὀνομαστικὴ ὁ κρημνίσκος... γενικὴ τοῦ, κλπ.
Κ' ὅλη αὐτὴ ἡ φτυροεὐδὴς ἐτοιμασία, γὰρ τὰς: ἔξετάσεις!

Ὁ αὐτὸς ἡ ἔξετάσεις! Ποῦ, ὁ παιδικὸς ἥσυχος ὕπνος! πού τὰ χρυσὰ δνειρά του Παραδείσου! Οἱ πρῶτοι μικροὶ συλλογισμοὶ γὰρ τῆς ἀσχημίας τῆς ζωῆς, ἔβλεπαν ἀπελπιστικά σχιδία στὸ περιεχόμενο τῶν στρουμπουλῶν μικρῶν κεφαλῶν πού μόλις ἤρχιζε νὰ καταλαβαίνει τὴν πρώτην εἰκόνα τῆς ζωῆς.
Καὶ ὅταν ἐφθάνει ἡ μέρα τῶν ἐξετάσεων — ἡ μέρα τῆς κρίσεως — τὰ δυστυχισμένα μικρὰ ἐβάζαν τὰ καινοῦργια ρουχαλάκια, μετ' αὐτῶν ἑλάντα τὰ χέρια καὶ τὰ σφραβοκομπίνων ἀπολλῆς φορῆς, ἐπρεσαν τὰ λευκοντυμένα βιβλία ὑπὸ μάλῃς, πού ἐκρυβαν τόσα κοιταστικά κεφάλαια μέσα τους, πῆγναν σὺν σπουδαγισμένῳ καὶ μ' ὀρθάνοιχτες πόρτες σκολεῖο, καὶ καθύμνα σὲ ἔξωκονομιαν θρανία, περιμεναν μ' ἓνα βλέμμα πού προκαλοῦσε οἴκτι τὴν ὥρα τοῦ μαρτυρίου!
— Ὑστερὰ, μίαν ἐρώτησιν τοῦ οὐδερμένου δασκάλου, ἔκανε τῆς μικρᾶς ἄθως παιδικῆς καρδοῦς νὰ δοκιμάσων χτυπώντας δυνατὰ, τοὺς μέλλοντας ἐρωτικῶς χτύπους! Καὶ μίαν ἀμφοβία τους, ἀν δὴλ, θὰ ἦνε ἱκανοποιητικὴ ἡ ἀπάντησις πού θάδιναν τὸν δάσκαλον, τοὺς ἀλλὰς χίλιες ὄψεις, καὶ τῆς περιστάσεως φορῆς τὰ ἔβγαζαν ὀλοτέλους ἀν καὶ εἶχαν καλὸ διαβίβασιν... Τὰ καὶνέμα! τὴν τραβόσαν... ἡ καλλιτε-ρα τί τραβόσανε ὅλοι μαζί κανεὶς δὲν πιστεῖται νὰ τολμήσῃ νὰ ἱσχυρισθῇ ὅτι δὲν αἰσθάνθηκε

ἔτσι καὶ μίαν φορὰ τὰ καρδιόχτυπα τῶν ἐξορισμένων τῶν Δημοτικῶν τάσεων, ἔκτετα ἐν τῇ ἀφύπνισι τὴν περὶ βολεῖα χαλαρμένην πικρὴν ἐντύπωση, καὶ ἐκείνη εἶνε ἐπίσης γὰρ τὴν περισσοτέρα μικρὰ παιδιὰ πού μόλις ἀρχίζουν καὶ καταλαβαίνουν τὴν πρώτην περιωρισμένην ἐκδοὺ τοῦ κόσμου, πού τὰ περιβάλλει, ἡ πρώτη πικρὴ ἀντίληψις τῆς ζωῆς των.

Τώρα; .. ἤλλοξαν ξαφνικά οἱ καιροί. Μὲ καὶ Ὑπουργικὴ Διαταγὴ — πού δίχως ἄλλο ὁ θεὸς ἐφρόντισε νὰ φωτίσῃ τὸν Ὑπουργὸν γὰρ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς — αἱ ἐξετάσεις τῶν Δημ. Σχολείων καταργοῦνται ὁριστικῶς.
Τὸ παιδικὸ γέλιο μετ' αὐτῶν τῶν ἡλικιών, δὲν θὰ κῶβεται πιά ἐπὶ τὴν πόρτα σὲ καμιά τὸν χρόνον ἐποχῇ, καὶ τὰ παιδικὰ κεφάλαια, ὅ' ἀρχίσουν νὰ ἀπεπνέονται ἐλεύθερα τὸ καλὸ καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς τακτικῆς μελέτης, χωρὶς ἄλλοι νὰ τὰ καταρῶνουν, ἀναγκάζοντες τὰ νὰ μαθαίνουν σὴν πατρίδα δολοκλήρου τὸ περιεχόμενο τῶν βιβλίων τῆς χρονιάς καὶ σὲ λίγες μέρες.

... Γελᾶστε τώρα ὁ μικροὶ εὐτυχισμένοι! γελᾶστε, χαρῆτε καὶ γὰρ μᾶς, πού μεγαλίσθητε μετ' αὐτῶν παλαιοῦς σχολαστικῶς ἀναστροφῆς καὶ χάσανε τόσες ὥρες ἀπάνω σὲ βιβλία τῶσδε ὁράτες ὥρες παιδαγωγίας, ξένουτες, τρελλές, πού τώρα τῆς θυμώσατε καὶ σὲ ζῆλεσθε μὲν...
Γελᾶστε! χαρῆτε ὁ μικροὶ εὐτυχισμένοι! ΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Θεατρικὸς κόσμος
Στὰ μικρὰ προγράμματα τοῦ θεάτρου τῆς Κυβέλης στὸ μέρος τῶν πρὸ μελέτης ἔργων, κί-ποσες μέρες τὸ στίλβει ἡ ἀγγελία τῆς «Τροκόντα» τοῦ Νταουτίου.
— Ὁ ἐξοριστὸς καλλιτεχνικὸς κόσμος καὶ ὁ κύκλος τῶν λογίων καὶ ποιητῶν ἵσαν ἐνθουσι-σμένοι γὰρ τὴν μελλομένην αὐτῇ παραστάσει καὶ πὺ πολλὴ ὁσαν ἡδὴ ἡ βραδυνὴ τῆς παραστάσεως.
— Δὲν ἵσαν ἀκόμα δὴ βραδυνὴ ὥρα τῆς παραστάσεως Δευτέρας καὶ ὅλες αἱ θέσεις ἵσαν κί-οιμένες.
— Ἀπὸ παρὶς κίονοι μετ' ἡμῶν τὸν πῆσαν γὰρ νὰ κλείσων θέσεις.
— Ἄλλοι ἵσαν ἀσφραγιστικὰ στυμμομένοι σὴν θύρῃ τοῦ ταμείου καὶ τὸ τηλεφῶνόν ὅλο καὶ φωνάζει πατητικὰ τὸν ταμία κ. Κιριλάκη.
— Αὐτὸ ἐννοεῖται εἶνε πούν εὐχάριστο καὶ σί-μῃναι πρόδο.

— Κομπολημνία γὰρ μίαν τέτοιαν καλλιτεχνικὴν βραδυνὴν εἶνε καὶ ὁπῶν μάλιστα γὰρ ἓνα συγγραφεὶς σὺν τὸν Νταουτίου, πού τὸ θεατρικὸν ἔργο θὰ βοηθῇ καὶ θὰ ἐνθουσιάζῃ τὸν πούν κί-οιον ἀρχιτέκτονα μὲ πούν ἀρχιτέκτονα.
— Γὰρ τὸ γράμμα τοῦ ἔργου ἵσους γὰρ τὴν πῆ-ποι ὅσο γὰρ τὴν σκεπτικὴν τέχνην, οἰκονομία καὶ δι-ματικότητα, παρ' ὅλο πού ἔχον ἀναμειβῇ μερὰς σκεπτικῆς, πού νὰ μὴν ἀνέχῃται.
— Εἶνε τοῦ Νταουτίου καὶ αὐτὸ φάνη.
— Γὰρ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς βραδυνῆς μὲ μίαν πρὸ-λεμνίαν μὲ γράφει κανεὶς μερικὲς γραμμάς.
— Ἡ κ. Κυβέλη ὡς Σουλβία εἶνε φημιζομένη τὸ ὅλο τῆς τῆς εἶνε μελέτης ἵσους πού στυμμο μίαν ἐξοριστικὴν ἐπιτυχίαν.
— Ἐπαῖξε τόσο καλὰ τόσο φημιζομένη, τόσο ὁμορφῇ καὶ τόσο γλυκῇ, πού ἵσους πού λῆγες φορῆς δι-οιστες τὴν θαυμάσιον, μᾶς ἄρεσε καὶ τὴν χρονίαν τόσο.
— Στὸ φινάλε δὲ τῆς βραδυνῆς ἐκτέλεσιν ἀφθονα τὸν ἐνθουσιασμὸν γὰρ τὴν περὶ τῆς καὶ ὁ κόσμος ἀδίκωτα τὴν χειροκροτοῦσε.
— Ἡ κ. Καλογεωργίου σημεῖος καὶ αὐτὴ ἐκ-τυχία, ὅπως ἐχρῶν πάντα. Κάτι θὰ εἶνε καὶ γὰρ τῆς κ. Γαλιάν. Πάει νῦν ἵσους Γαλιάν! Στὸ μέρος τῆς θὰ ἵσαν ἀναμειβῇ πού καλὴ τῆς κ. Καλογεωργίου. Καὶ γὰρ καὶ Στὴν τῶσδε ἀγγελία.
— Ἡ κ. Ζηροβία Παρασκευοπούλου, ὡς σί-οινη ἵσαν ὁρεγὰ καλὴ ἡ τέχνη τῆς, κί-οις τῆς τῆς ὁρεγὰ τῆς.
— Ὁ κ. Βοναόρας ὅχι ὅσοι θὰ ἔπρεπε. Δὲν εἶνε μελέτης καὶ πούν φημιζομένη τὸ ὅλο τῆς. Ὅσοις ὅσοις δὲ δὲν δὲν ὅσοις τῆς ὅλης ἐκ-τυχίας.
— Καὶ τῶρα ὡς ἐθώμεν εἰς τοὺς θεατῆς. Χρόνους ἡ πορῆς τῶν κ. κ. ὑπουργῶν Τσιριμώ-κας καὶ Στάου. Καὶ ἀπὸ τῆς λόγους καὶ λόγους μας αἱ κί-οις Καραγιάννης, Δημητριάδης, Ἀἰὶα Θεοδοροπούλου καὶ ἀπὸ τῶν κί-οις κ. κ. Νιρβάνας, Καραγιάννης, Δημητριάδης, Παπαγιάννης, ὁ μακαρίτης Σπανδωνῆς, Πιρρῆς, ὁ μεταρραστὴς τῆς «Τροκόντα» κ. Ν. Προμῆς καὶ πολλοὶ νεοῖ, μετὰ τῶν ὁλοίων καὶ οἱ κ. κ. Οὐράνης καὶ Ρόμος Φιλλῆς.

Γράγος Ἀρ.
Ἐπὶ τῆς ἐρασιτεχνικῆς. Ἐθεάθη εἰς τοὺς δόξους διαδένοντας εἰσιτήρια διὰ τὴν ἐσπε-ρίαν τῆς ἡ δις Δελα Ἡλιάδου ἡ διὰ νὰ εἶ-μεθα ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἡ δις Κοέν. Ἐγὼ λέγει, μανὶν διὰ τὸ θεάτρον καὶ τὴν μανὶν οὕτως ἀπεπείρῃ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν περαιομένην Τε-τάρτην μετ' ὁλοῖον μονόπρακτον δράμα τοῦ Τροκόντα. Μία παρτίδα σκάκι, ἓνα μονόλογον καὶ τὴν κομψότητα τοῦ κ. Ν. Λάσκου «ἡ πα-ληγῶσας». Τοιοῦτον ἐκλεκτὸν πόρομα παραιοῖσαν ἡ νεὰ μὲλλοντα καλλιτέχνις. Ὁ κόσμος ἐπέσπευσε νὰ τὴν ἀκούσῃ μετ' ἐν-δία φέρον. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐκποῖσε πού εἰς τὴν διανομήν τῶν εἰσιτηρίων διότι κατὰ τὴν παραιοῖσαν ἔχασε τὸ τάλαντόν της, ἀντὶ νὰ πῇ Θερασίδης — ἔλεγε Θερασίδης, ἀντὶ ὅσῃ Μαρία — ὅσῃ Μαρία καὶ ἄλλα.

Ὁ Σπανδωνῆς, τὸν ὁποῖον ἐκνεύσαμεν τὴν περαιομένην Τετάρτην, ἦτο πραγματικῶς ἓνας ἱδρυτικὸς ἄνθρωπος. Θὰ ἵμφορτοσε κανεὶς νὰ περιέβη τὴν ὑδρόγειον, μετ' ὁ φανῶν τοῦ Διογένης, χωρὶς ν' ἀνακαλύψῃ τὸν ὄμοιον του. Εἰς κάποιον τοῦ μυθιστορήματος («Ἡ Ἀθή-να μας», 1894) ἐπάρχει ἓνας ἀλλόκοτος τύπος ἀνθρώπου μετ' αὐτῶν τῶσδε ματρῶ, ὅστε νὰ φαίνονται κανεὶς. Ὁ Σπανδωνῆς ἔλεγε, ὅτι εἰς τὸν ἥρωα αὐτὸν ἐξοργιστοσε τὸν αὐτὸν του. Καὶ ὅμως δὲν εἶνε ὁ ἴδιος! Κανεὶς, οὕτε αὐτὸς ὁ Σπανδωνῆς, δὲν θὰ ἵμφορτοσε νὰ ὤ-ρησθαι τὸν Σπανδωνῆν. Ἐγὼ τοιαύτην ἀπο-πρῆν νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ ἀδυναμία μου εἶνε ἐπὶ τοῦ. Διότι ἂν γνωρίζω μερικὰς ἀποφῆς τοῦ ἀνδρός, αἱ ἄλλαι μὲν διαφεύγουν. Καὶ εἶνε πολλὰς ἀποφῆς. Ἦτο ὡς ἓνα πολυ-δρον ὄμα, τὸν ὁποῖον καθεὶς ἔδρα εἶχε τὸ σῆμα τῆς καὶ τὸ χρώμα τῆς. Ἐπομένως καὶ τὸν ἀνιέφερον τῆς.

Τῶντι, ὅταν ἀπῆλθον τὸ Σπανδωνῆ καὶ ἀνὰ πόρον, δὲ τὴν ἐφωρῶν ἐπίσης ἐνδια-φερόμενος. Ἦτο ὁ πλὸν χαριτωμένος τύπος μὲν, πού ἵμφορτοσε κανεὶς νὰ φαντασθῇ. Ὡς δημοσιογράφος, εἶνε τὴν ἀκμὴν του, ἀνέπτυξε μὲν δραστηριότητα καὶ μίαν πρωτοτυπία, ἵσους μὲν καὶ ὁδοῖς, διὰ τὴν ὅσην ἀν ὀλιγοὶ θὰ ἵμφορτοσαν νὰ καυχήσων. Ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς γενναίους, τοὺς ἀνδρεϊότερους, τοὺς πλὸν ἀφύβους ἀνθρώπους πού ἔπλεον ἐν φῶς. Σωστός παλληκαρὸς. Καὶ ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς πλὸν εὐαίσθητους, ἀπὸ τοὺς πλὸν ἀδυ-

νάτους πού ἔζησαν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἡ τόλμη του ἐφθανε συχνὰ τὰ ὅρια τῆς τρέλλας. Καὶ ἡ δαίλια του, — ὅχι βέβαια ἐνώπιον ἀνθρώπου, καὶ μάλιστα ἀνδρῶν, — ἐπίσης. Ὁ πλὸν ἀσυμ-βίβαστος χαρακτὴρ τοῦ κόσμου, καὶ συγχρό-ως ὁ πλὸν συμβίβαστικός. Σκληρὸς σὺν τὸν χάλυβα, καὶ μαλακὸς σὺν τὸν βαμβάκι. Τρυφε-ρὸς σὺν γυναικί, καὶ τραχὺς σὺν πολεμιστῇ. Ἀκούρατος διαρκῶς, ἀεικίνητος, καὶ πῆπτον ὡς πῆμα ἀπὸ τὴν κοῦρσιν. Διαρκῶς γελῶν καὶ διαρκῶς θρηγῶν μέσα εἰς τὰ γέλια του. Εὐθὺμος σὺν παιδί, καὶ δύσθυμος σὺν γέρον. Γερμῶς ἀντιθέτως. Ἀλλὰ πάντα καλὸς, ἀγα-θὸς, συμπαθὴς, προπᾶντων δίκαιος...

Ὁ Σπανδωνῆς ἦτο ἀνθρώπος τῆς «μεγάλης ζωῆς». Ὅλος ὁ κόσμος ἦτο δικὸς του! Παν-τοῦ «εὐρύκετο». Εἶνε ἓνα παλάτι, ὅπως εἶνε μίαν τρώγην. Εἰς τὸ Παρίσι, ὅπως εἶνε ἓνα χωριό. Δὲν τὸ εἶχε διὰ τίποτε νὰ ὑπάγῃ ἔξα-φνα νὰ ἐβῇ τὸν Σουλτάνον καὶ νὰ τοῦ πᾶρσιν συνέντευξιν. Ἦτο δὲ ἱκανός, ἀν τὸ ἔπρεπε ἡ ἀνάγκη, νὰ καμῇ τὸ ταξίδι αὐτὸ μετ' ἀερόστα-τον. Πολλὰκις εἰς τὴν ζωὴν του ἐμεγαλοῦ-ρησεν ἔτσι. Ἀλλὰ δὲν ἐφθασεν εἰς ἓνα μεγα-λὸν σκοπόν. Θὰ ἔλεγεσθε ὅτι δὲν ἔξερε παρά μόνον τὰ μεγάλῃ μέσῃ ἀπὸ τὴν μεστήν, τὴν πολυσυδῆ, τὴν δραστηρίαν ζωὴν του, ἔ-λειπεν ὁ σκοπός. Ὁ σκοπὸς ἐκείνος π. χ. πού θέτουν ἐμπρὸς των ὅσοι κτίζουν παλάτια, ἡ ἀφύπνισι τῶν ἐκατομμυρίων, ἡ κληροδο-τὸν ἀθάνατα μνημεῖα πνευματικά. Ὁ Σπαν-δωνῆς εἶχε ὅλες τὰς ἀρετάς, ὅλες τὰς δυνά-

«Εσπερίαι ἐρασιτεχνικῆς». Ἐθεάθη εἰς τοὺς δόξους διαδένοντας εἰσιτήρια διὰ τὴν ἐσπε-ρίαν τῆς ἡ δις Δελα Ἡλιάδου ἡ διὰ νὰ εἶ-μεθα ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἡ δις Κοέν. Ἐγὼ λέγει, μανὶν διὰ τὸ θεάτρον καὶ τὴν μανὶν οὕτως ἀπεπείρῃ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν περαιομένην Τε-τάρτην μετ' ὁλοῖον μονόπρακτον δράμα τοῦ Τροκόντα. Μία παρτίδα σκάκι, ἓνα μονόλογον καὶ τὴν κομψότητα τοῦ κ. Ν. Λάσκου «ἡ πα-ληγῶσας». Τοιοῦτον ἐκλεκτὸν πόρομα παραιοῖσαν ἡ νεὰ μὲλλοντα καλλιτέχνις. Ὁ κόσμος ἐπέσπευσε νὰ τὴν ἀκούσῃ μετ' ἐν-δία φέρον. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐκποῖσε πού εἰς τὴν διανομήν τῶν εἰσιτηρίων διότι κατὰ τὴν παραιοῖσαν ἔχασε τὸ τάλαντόν της, ἀντὶ νὰ πῇ Θερασίδης — ἔλεγε Θερασίδης, ἀντὶ ὅσῃ Μαρία — ὅσῃ Μαρία καὶ ἄλλα.

νάτους πού ἔζησαν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἡ τόλμη του ἐφθανε συχνὰ τὰ ὅρια τῆς τρέλλας. Καὶ ἡ δαίλια του, — ὅχι βέβαια ἐνώπιον ἀνθρώπου, καὶ μάλιστα ἀνδρῶν, — ἐπίσης. Ὁ πλὸν ἀσυμ-βίβαστος χαρακτὴρ τοῦ κόσμου, καὶ συγχρό-ως ὁ πλὸν συμβίβαστικός. Σκληρὸς σὺν τὸν χάλυβα, καὶ μαλακὸς σὺν τὸν βαμβάκι. Τρυφε-ρὸς σὺν γυναικί, καὶ τραχὺς σὺν πολεμιστῇ. Ἀκούρατος διαρκῶς, ἀεικίνητος, καὶ πῆπτον ὡς πῆμα ἀπὸ τὴν κοῦρσιν. Διαρκῶς γελῶν καὶ διαρκῶς θρηγῶν μέσα εἰς τὰ γέλια του. Εὐθὺμος σὺν παιδί, καὶ δύσθυμος σὺν γέρον. Γερμῶς ἀντιθέτως. Ἀλλὰ πάντα καλὸς, ἀγα-θὸς, συμπαθὴς, προπᾶντων δίκαιος...

Ὁ Σπανδωνῆς ἦτο ἀνθρώπος τῆς «μεγάλης ζωῆς». Ὅλος ὁ κόσμος ἦτο δικὸς του! Παν-τοῦ «εὐρύκετο». Εἶνε ἓνα παλάτι, ὅπως εἶνε μίαν τρώγην. Εἰς τὸ Παρίσι, ὅπως εἶνε ἓνα χωριό. Δὲν τὸ εἶχε διὰ τίποτε νὰ ὑπάγῃ ἔξα-φνα νὰ ἐβῇ τὸν Σουλτάνον καὶ νὰ τοῦ πᾶρσιν συνέντευξιν. Ἦτο δὲ ἱκανός, ἀν τὸ ἔπρεπε ἡ ἀνάγκη, νὰ καμῇ τὸ ταξίδι αὐτὸ μετ' ἀερόστα-τον. Πολλὰκις εἰς τὴν ζωὴν του ἐμεγαλοῦ-ρησεν ἔτσι. Ἀλλὰ δὲν ἐφθασεν εἰς ἓνα μεγα-λὸν σκοπόν. Θὰ ἔλεγεσθε ὅτι δὲν ἔξερε παρά μόνον τὰ μεγάλῃ μέσῃ ἀπὸ τὴν μεστήν, τὴν πολυσυδῆ, τὴν δραστηρίαν ζωὴν του, ἔ-λειπεν ὁ σκοπός. Ὁ σκοπὸς ἐκείνος π. χ. πού θέτουν ἐμπρὸς των ὅσοι κτίζουν παλάτια, ἡ ἀφύπνισι τῶν ἐκατομμυρίων, ἡ κληροδο-τὸν ἀθάνατα μνημεῖα πνευματικά. Ὁ Σπαν-δωνῆς εἶχε ὅλες τὰς ἀρετάς, ὅλες τὰς δυνά-

νάτους πού ἔζησαν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἡ τόλμη του ἐφθανε συχνὰ τὰ ὅρια τῆς τρέλλας. Καὶ ἡ δαίλια του, — ὅχι βέβαια ἐνώπιον ἀνθρώπου, καὶ μάλιστα ἀνδρῶν, — ἐπίσης. Ὁ πλὸν ἀσυμ-βίβαστος χαρακτὴρ τοῦ κόσμου, καὶ συγχρό-ως ὁ πλὸν συμβίβαστικός. Σκληρὸς σὺν τὸν χάλυβα, καὶ μαλακὸς σὺν τὸν βαμβάκι. Τρυφε-ρὸς σὺν γυναικί, καὶ τραχὺς σὺν πολεμιστῇ. Ἀκούρατος διαρκῶς, ἀεικίνητος, καὶ πῆπτον ὡς πῆμα ἀπὸ τὴν κοῦρσιν. Διαρκῶς γελῶν καὶ διαρκῶς θρηγῶν μέσα εἰς τὰ γέλια του. Εὐθὺμος σὺν παιδί, καὶ δύσθυμος σὺν γέρον. Γερμῶς ἀντιθέτως. Ἀλλὰ πάντα καλὸς, ἀγα-θὸς, συμπαθὴς, προπᾶντων δίκαιος...

Ὁ Σπανδωνῆς ἦτο ἀνθρώπος τῆς «μεγάλης ζωῆς». Ὅλος ὁ κόσμος ἦτο δικὸς του! Παν-τοῦ «εὐ

Ἀπὸ τὸ ἐν γεννέσει Κράτος

Η ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ: ΤΑ ΔΗΜΩΔΗ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἡ Ἀλβανικὴ φιλολογία. — Εἵκοι καὶ μέτρα. — Τραγούδια ἐρωτικά, Βακχικά καὶ πατριωτικά. — Ἑρωτικὰ ποιήματα εἰς τὸ ἐρωτικόν καὶ μεταφρασμένα. — Πάδη, ὠδοί, ὄνειρα, ρεμβασμοὶ Ἀλβανικοί!

Εἶνε ἄξιον ἰδιαίτερας μελέτης καθεὶ τι ποῦ ἀφορᾷ τὴν Βόρειον Ἠπειρὸν καὶ τὴν Ἀλβανίαν, δηλαδὴ τὰς χώρας τὰς ἐκτεινομένας ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἀφίου μέχρι τῆς λίμνης τῆς Σκώδρας. Αἱ χώραι αὗται, ποῦ κατὰ τὰς θελήσεις τῆς Εὐρώπης πρόκειται νὰ ἀπαρτίσθωσι τὸ Ἀλβανικὸν Κράτος, εἶνε σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἄγνωστοι εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον.

Οἱ λαοὶ αὗτοί, οἱ ἔχοντες τόσας διαφόρους θρησκείας, γλώσσας καὶ διαλέκτους, μυστηριώδεις δὲ καὶ ρευστοτάτας ἰδέας περὶ τοῦ ἔθνους τῶν, εἶνε λαοὶ ἄξιοι πολλῆς μελέτης, διότι ἀληθινὰ εἶνε περίεργοι. Περίεργοι δὲ εἶνε ἐπειδὴ εἶνε πρωτόγονοι καὶ ἀπολίτιστοι.

Ἰδιαίτερος δὲ ἤξιζε νὰ μελετηθῇ κανεὶς τὴν Ἀλβανικὴν ποίησιν. Διότι ἡ ποίησις καθεὶ λαοῦ εἶνε ὁ ψυχικὸς τοῦ καθρέπτης καὶ παρουσιάζει μαζὶ καὶ τὴν βαθμίδα τοῦ πολιτισμοῦ του.

ΠΟΙΗΤΑΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ

Φιλολογία γραπτὴ Ἀλβανικὴ δὲν ὑπάρχει. Καὶ αὐτὸ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει γραπτὴ γλῶσσα.

Ἀλλὰ οὗτε καὶ ποιήματα ἢ ἄλλα φιλολογικὰ ἔργα ὑπάρχουν μὲ ποιητὰς ὁρισμένους.

Τίποτε ὅμοιον μὲ τὰς ἀρχαίας φιλολογίας τῆς Ἀνατολῆς, ὅπως ἡ Ἰνδική, ἡ Κινεζικὴ, ἡ Ἰαπωνικὴ, ἡ Ἑβραϊκὴ.

Οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἔχουν ποιήματα ἔργα γνωστῶν ποιητῶν. Οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἔχουν, οὗτε εἶχαν ποτὲ ποιητὰς.

Ἐχουν ὅμως δημῶδη ποίησιν.

Η ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΜΕΤΡΗΚΗ

Τὰ δημῶδη Ἀλβανικὰ ποιήματα εἶνε πολλὰ πρωτόγονα. Περιέρχον ὅμως εἰς τὴν ἔχον ποιητικὴν θεμάτων. Ὑπάρχουν οὕτω ποιήματα Ἑρωτικά, Βακχικά, ἀλλὰ καὶ Πατριωτικά.

Ἐξαιρετικῶς εἶνε καὶ ἡ ποικιλία τῶν μέτρων, εἰς τὰ ὅποια ἔχουν συντεθῇ οἱ στίχοι. Ἀλλὰ χαρακτηριστικὸν τῶν εἶνε καὶ αἱ συχναὶ ἁρμοκαταλήξεις.

Εἰς αὐτὰ διαφέρουν τὰ δημῶδη ποιήματα τῶν Ἀλβανῶν, διαφέρουν ἀπὸ τὰ ἱδικὰ καὶ δημῶδη. Τὰ ἱδικὰ μὲν εἰς τὸ πλεῖστον εἶνε συντεθειμένα εἰς μεγάλους στίχους (δεκαπεντασυσταβέως) καὶ ἀναμοικτακαταλήκτους.

Ἀλλὰ ἔχουν ἀρκετὴν ὁμοιότητα εἰς τὰς δημῶδεις ἐκφράσεις καὶ αἰσθηματικὰς ἐξωτερικεύσεις, ἀν καὶ αἱ τῶν ἱδικῶν μὲν τραγουδιῶν εἶνε πλέον ποιητικαὶ καὶ δεικνύουσιν λαὸν πλέον πολιτισμένον.

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ Εἰς Τὸ Πρωτότυπον

Ἰδοὺ ἓνα Ἀλβανικὸν δημοτικὸν τραγούδι ἐρωτικόν εἰς τὸ πρωτότυπον. Τὸ δημοσιεύμεν εἰς τὴν Ἀλβανικὴν γλῶσσαν διὰ νὰ προσέξῃς τὸν τρόπον τοῦ μέτρου του, τῶν στίχων καὶ τῶν ὁμοιοκαταληξιών :

Ὁ οἰακιστὴς

Οἰακιστὴς ἢ Σηματῆρς ὀνομάζεται ὁ ναύτης ἐκείνος, ὅστις εἶναι ἀποκλειστικῶς ἐπιδοδόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σιμάντων.

Οὗτος μένει πάντοτε ἐπὶ τῆς γαλῆρας, προσέρχον διὰ τὰς κινήσεις τῶν πλοίων. Ἰδίᾳ δὲ τὰ σήματα τῆς Ναυαρχίδος. Δι' αὐτὸ οὗτος ποιεῖ νὰ εἶνε ἀρκούντως ἀνετηγμένους καὶ περὶ τῶν εἰδικῶν τῶν, ἵνα δύναται ταχέστερον καὶ ἐνδεώτερον νὰ συνειροῖται καὶ ἵνα μὴ λάβῃ ἄλλο σήμα ἀπ' ἄλλου. Ἡ πλέον μικρὰ ἀποσπείδι δύναται νὰ ὁδηγήσῃ τὸ πλοῖον εἰς κίνδυνον, πρὸ παντὸς ὅταν

«Ἰσλὲκ καντῆς μῆδουρ
μπὶ τε οὐδουρ μπινισλλῆ
σκόν με μπουδὲ τοῦκ' εἰ κέσουρ
κίεῖς ἢ ντῆκουρ» εἰς ντῆκουρ.

Μαθὼν ὅς σκόν περ κιαμπέ
ἴσκι οὐν τὰ μπῆφτι μπάρε.
Κούρ τε σκόντες τε με ρεφῆντ
Ἐμ τε περτοῖλλ τουκ' εἰ κίερε.

Κιὸ οὐδὰ σοῦρ εἰ γιάτ
Σπάσκα, κούρ τε μαρουράρ
γυῖο ντῆλτι πρὲτ οἱ σπάτ
ἀσκόν εἰ κ' ἀσκουτοῦρ.

Νε μῆς τε φάκας μπῆφτι γρόπ
οἱ παρὰς μωρλῆς
ἀσκόν εἰ ντῆρδεν λῖοτ
ἴαμ ἢ φῆλτουρ μπουκουρῆς.

Τὸ ποίημα αὐτὸ μεταφρασθέν Ἑλληνικῶς εἶνε ὡς ἑξῆς :

Φορεῖς γιλέκι κατηφένιο καὶ ἄπάνω ριμμένο
κοινογόνι. Περνᾷς χαμογελοῦσα. Ἦμουν νὰ
κρὸς καὶ μ' ἀνάστησας.

Μοῦ εἶπανε πῶς θὰ πῆς στοῦ Κιαμπέ. Ὁ
θεός νὰ σὲ κατεσοῦθω. Ὅταν θὰ πῆς νὰ μοῦ
τὸ πῆς νὰ σὲ συνευγάλλω κλαίοντα.

Ὁ θρόνος αὐτὸς εἶνε πολὺ μακρινός. Δὲν
ἔχει ποτὲ τελεσιωμῆ. Ἡ γλῶσσα τοῦ νέου εἶνε
σὺν τὸ σπαθὶ ποῦ τρυπᾷ τὸν ἐραστῇ.

Στὰ μάγουλά σου γένεται λακοῦδι, σὺν τὸν
παρὰ τοῦ Αἰγυπτίου. Ὁ ἐραστὴς κλαίει. Λα-
τρεῖται τὴν ὁμορφίαν.

ΕΝΑ ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΠΟΙΗΜΑ

Διαβάσας καὶ ἓνα ἄλλο, μόνον εἰς μεταφράσιν, μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ πρῶτον, ἀλλὰ καὶ πλεόν παρ-
ράξενον, ποῦ ἀρχίζει: «Σελῆτ σαλλεντισεν...».

Τὰ κυρίαρχα κινεῖται. Δείχνουν μεγάλη
χαρὰ. Οἱ ἐρασταὶ τὴν ἔκριναν καὶ πηγαίνουσιν ἐ-
μνοὶ δὲ βρίσκουν ὑπερβολή.

Βάλε, νῆα, τὸ φῆλο σου φέσι. Ἐβγα λῆγο στὴν
ἀγορὰ. Ἀφῆρε σὺν τὸν φανόντα τὰ φρύδια σου,
νὰ φανῇς σὺν τὸν Ζουλιφάρ.

Ὁ κρῖνος μὲ τὸ γαρούφαλο ἀρχίσανε νὰ συ-
σκεφθῶν. Ἐγράφανε στὸν ὁμορφιόν νὰν τὸν
κἀμουν ἀδερφὸ μὲ τὸν ἐραστῇ.

Κι' οἱ πέτρες τοῦ θρόνου ἀπὸ σῆνα εἶνε πα-
ραπονεμένες. Περνᾷς σὺν τ' ἄπτι τοῦ κρῖνου καὶ
δὲ μιλεῖς τοῦ ἐραστῇ.

Θὰ ἐρκισθῇ ὅσο ζῷ πῶς ἄλλοτε ποτὲ δὲν θ'
ἀγαπήσω. Ἄς μείνω σὺν τὸ φῆρ στὴν πέτρα καὶ
ποτὲ ἄς μὴν εὖρω ἐφαρμωμ.

Καὶ τὴν ποτᾶμι ὅταν βροῖται κλαίει τὰ κακὰ
τοῦ ἐρωτᾶ. Περιμένει τὸ καλοκαίρι νὰ λουζῶνται
σ' αὐτὸ τὰ παιδιὰ τῆς πολιτείας.

Ὅλα τ' ἄπια συνεδρίσανε κι' ἀρχίσανε νὰ
συσκεφθῶν. Ὅλα εἶπανε ν' ἀγαπήσουν τὸ γα-
ρούφαλο μ' τ' ἀγρόν.

Τὸ ἀγρόν τῆς μαθε. Κ' ἐπέταξε πολὺ φηλά.
Ποῦ νᾶβρω ἢ ἄτυχῃ αὐτὴ τὴν τύχην νὰ τὰ φη-
λάσω μὲ τὸν ἀγαπημένον μου;

τὰ πλοία βαδίζουν εἰς τὰς μάχης πρὸς τὸν ἐχ-
θρόν. Τότε ὁ οἰακιστὴς δὲν νὰ εὐδοκίμαται ἐπὶ τῆς
γαλῆρας καὶ πληροῖν τοῦ κυβερνήτου μὲθ' οὗ ἐκ-
τίθεται εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον, ἐνῷ οἱ λοιποὶ ναῦ-
ται καταλαμβάνουν τὰς θέσεις των.

Πρῶτον εἰς ταχὺ εἰς τὴν σήμανον καὶ ὁ-
ποῖον τῶν σιμάντων τῆς Ναυαρχίδος, ἵνα μὴ
ἐπιβῇ διὰ τῆς βραδύτητος εἰς ἐκτελέσει τοῦ ἐ-
λγμοῦ σύγκρουσις μετὰ τῶν πλοίων. Πρῶτον νὰ
προσπύλῃ τὰ ναυικά ἐργαλεῖα καὶ νὰ κρατῇ
μετ' ἀκριβείας τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου, γράφον
ἐν αὐτῇ τὰς διαφορὰς κινήσεις τῶν ἐχθρῶν καὶ
μὴ πλοίων καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ σχετικά τοῦ πλοῦ,
ναυμαχίας κλπ. Καὶ πρῶτον ἀκόμη τὴν νύκτα νὰ
γνωρίζῃ μόνον αὐτὸς μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ

Η ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Κ' ἓνα ἄλλο φλοσιφικὸν καὶ κοινολογικὸν
κατὰ τῆς ἐργαζομένης γυναίκας.

Ἀρχίζει: «Μάλετ μὲ γούρ...» καὶ μεταφρά-
ται ἔτσι :

«Τὰ βουνὰ γιομάτα πέτρες, οἱ κάμποι γιομάτοι
χλωροῦν, λίγο πὺς πέρα τὸ ποτάμι καὶ ἄνωγ
τὸ χωριό.

Τὸ νερὸ κατὰκρυ, τὸ κλίμα πολὺ λαμπρὸν
Τ' ἀγρόν τὸ λείει λυγρὰ. Οἱ γυναῖκες οὐκ ἐ-
κάζει.

Οἱ ἄντρες στὸν ἴσκι παίζουν καὶ κούβουν
ζῶντες Συφορὰ νὰ τοὺς βαρέσῃ, γιὰτὶ ζῶντες
τῆς γυναίκας».

ΠΑΘΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΚΟ

Ἀλλὰ ἔχει καὶ τραγικὰ γινάτια πόθος ἢ δι-
μῶδης Ἀλβανικῆς ποίησις. Ἐνα προπαιὼν ποῦ
ἀρχίζει: «Ἰσλὲκόν περ καντῆς...» εἶνε γινάτι
ἀπὸ φλόγα ἔρωτος.

Διαβάσας τὸ μεταφρασμένον:

«Τὸ γιλέκι ἀπὸ κατηφῆ καὶ τὰ θηλεκτεῖα
ἀσχημένα. Ἀμὰν γιὰ σῆνα, Μωτοῦλε. Ἦ σὺ
τωσὲς μὲ ἢ γιάτρεφέ με!

Ἀφῆσε μὲ νὰ σὲ πῶσω ἀπὸ τὸ δάκρυ καὶ
ἀς μοῦ βγῇ ἡ ψυχὴ. Ἀφῆσε μὲ νὰ σὲ πῶσω ἀπὸ
τὸ χέρι... Γιατὶ λυθῶν σὺν τὸ γόνι.

Δός μου μιὰ τρίχα ἀπὸ τὰ μαλλιά σου νὰ
στολίσω τὸ τοῦφεκι. Δός μου μιὰ τρίχα ἀπὸ τὰ
μουστάκια σου νὰ τὴν βάλω γαρούφαλο σὲ μὲ-
γούλω μου».

ΝΤΕΛΛΑΝ ΤΟΥΣΕ ΦΑΚΕ ΚΟΥΚΕ

Πολὺ παράξενον καὶ διάφορον ἀπὸ τὰ παρ-
πάνον εἶνε καὶ ἓνα ἄλλο ἐρωτικὸν τραγούδι ἢ
ἓνα γοργότατον μέτρον καὶ ἀρχίζει ἔτσι :

«Ντελλαν τοῦσε φάκε κούκε.
Βοῦζα ἔντε οἱ μπουρμπόκε
οὐκ εἰς μπουκούρ με κένχε τι.
Με βιέν μάλτε σὲ νὰ γι...»

Ἰδοὺ αὐτὸ ἐλόκληρον μεταφρασμένον Ἑλλη-
νικῶς :

«Νελιδὸν κοκκινωμένον, ποῖντς τὰ γυῖα
σὺν τὸ μπουρμπόκε, ποῖντς εἰς ὁμορφίαν. Ποῖντς
σὲ βάλω στὸν κόρπον μου...»

Ἐγὼ δὲ πεθῶν ὁ δούτογος. Μὰ ποῦ δὲν ἔ-
ληγθῃ γιὰτὶ δὲν μοῦ μιλεῖς. Ἐγὼ ποτὲ δὲν εἰς ἡ-
μονόμω. Τὰ δύο σου μούρα μὰτις καὶ ἑκατέρω
κάτῃσιν.

«Ἀπὸ τὸ βράδυ εἰς τὸ πρῶτον πάντα με τόνει
σου στὸ στόμα μένω. Τὰ φρύδια σου εἶνε γοῖς
σὺν κυκαρίσι στὴν αὐλή. Ὅταν περᾷς κωμω-
νί, ἐγὼ μεθῶ. Ἐοῦ ποῖντς τὰ γυῖα σου τὴν
πεταλούδα σὲ παρακαλῶ ν' ἀκούσῃς δυὸ λόγια.

Νὰ μοῦ μιλεῖς μὲ τὸ στόμα σου, γιὰτὶ εἶσαι κούρ
καὶ ὄχι γυναῖκα».

Εἰς τὸ προσέξῃς φύλλον θὰ σὲ παραθεσῇ
περιεργότατα πατριωτικὰ τραγούδια τοῦ Ἀλ-
βανικοῦ λαοῦ.

ΣΚΙΠΕΤΑΡ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΝ ΜΑΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΛΕΓΕ ΠΑΝΤΟΤΕ "ΛΑΜΠΡΑ!",

Ρεπορτέρ καὶ ρεπορτάζ. - Πῶς ἔζησε καὶ ὡς ἀπέθανεν ὁ Ν. Λωανδωνῆς. - Ἡ λαογραφικὴ δρᾶσις του.

Ρεπορτέρ ἢ πευθὴν (ἐκ τοῦ πυνθάνομαι) ὁ-
λοῖ γνωρίζον ὅτι εἶναι ὁ δημοσιογράφος ἐκεί-
νος ποῦ μαθεῖν τὸς εἰδήσεις. Ἀλλὰ λένε αὐτὴν
μποροῦν νὰ φαντασθῶν τι ἐργασία εἶνε αὐτὴ
καὶ εἰς ποῖον σημείον τελειότητος καὶ τέχνης
μπορεῖ νὰ φθάσῃ. Δι' αὐτὸ ὁ πολλὸς κόσμος ὑ-
ποτιμᾷ τοὺς ρεπορτέρ τῶν ἐφημερίδων. «Εἰδή-
σεις μαθεῖν», λένε. Καὶ ὅμως αὐτὸ τὸ «εἰδή-
σεις μαθεῖν», εἶνε τέχνη, ἐπιστήμη ἐπιτηδεύ-
της, ἄλλως, ἀνιληφῆς διαβολεμένη καὶ ἄλλα
ἀσχηματιστὰ πράγματα, ὅλα μαζὶ μαθεῖν
καὶ συσσωρευμένα.

Δι' αὐτὸ ἓνας καλὸς ρεπορτέρ εἶνε πολὺ
αὐταρκετέρος δημοσιογράφος ἀπὸ ἓνα ἀσχη-
ματιστὴν ἢ ἓνα γραφικὸν χρονογράφον. Αἱ
ἐξαιρέσεις ὅμως, ἐξηκριβωμένες, συγκεντρο-
μενᾶς καὶ ἐν ἀντιστοιχίᾳ. Αὐτὴ ἄλλως τε
εἶνε ἡ κυρίως δημοσιογραφικὴ ἐργασία.

Ὁ κ. Μπάουσερ καὶ οἱ λοιποὶ σπουδαῖοι
ἀνταποκριταὶ κυρίως εἶνε καλοὶ ρεπορτέρ. Τὰ
ἄλλα εἶνε ἐκκολοῦται πράγματα.

Ἡμεῖς ἔχομεν εἰς τὴν δημοσιογραφίαν μας
καλὸς ρεπορτέρ :

Βεβαίως. Οἱ καλλίτεροί μας δημοσιογρά-
φοι εἶνε πρῶτα-πρῶτα καλοὶ ρεπορτέρ. Α. Χ.
ὁ κ. Γ. Κορομηλάς, ὁ κ. Γ. Βυτινιάς, ὁ κ. Σ.
Φαρμακίδης, ὁ κ. Γ. Καλογερίδης καὶ ἄλλοι.

Ἀλλὰ μήπως καὶ ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς τῶν ἐ-
φημερίδων οἱ πλεῖστοι δὲν εἶνε καὶ ἀριστοὶ
ρεπορτέρ; Ὁ κ. Β. Γαβριηλίδης, ὁ κ. Γ. Πωπ,
ὁ κ. Σ. Σίμος καὶ ὁ κ. Α. Κῦρος πολλάκις
φέρουν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων τῶν
μόνοι των τὰς σπουδαιότερας εἰδήσεις τῆς ἡ-
μέρας, λαμβάνουν συνεντεύξεις κλπ.

ΤΟ ΑΕΙΚΙΝΗΤΟΝ ΤΟΥ

Ὁ Σπανδωνῆς εἶχε ὡς κυριώτατον χαρακτη-
ριστικὸν τὸ ἀεικίνητόν του. Διαρκῶς ἐκινετο,
ἔτρεχε, ἐξεφώνει ἐπιφωνήματα καὶ ἐκίνηει τὰ
χέρια του.

Ἐνεφανίζετο παντοῦ, ἔτρεχε παντοῦ, σκορ-
πίζον γέλοισι, λόγια, ἐπιφωνήματα.

Ἰδιαίτερος ποῦ ἄρεσε νὰ ἀναφανῇ :

«Λαμπρά! Λαμπρά!

Ὅλα φαίνεται τοῦ ἴσαν λαμπρά, τοῦ ἐφαί-
νοντο λαμπρά, τὰ κατεσκεύαζε λαμπρά.

Καὶ εἰς τὰς ὥρας τῆς δυστυχίας του, ὅταν
κάνει τὸν ἥρωτά :

«Εἰ τί νῆα; πῶς τὰ περνᾷτε;

«Λαμπρά, φῆλε μου! λαμπρά! λαμπρά!

Κάποτε ἡκούσθην νὰ λέγῃ :

«Ἐξέρτε πῶς δὲν πεθάνω; Ἰδοὺ. Ἐγὼ τοῖς
καὶ κάτο. Ἐτοὶ ἐθέτανον ὅλοι οἱ συγγενεῖς
μου. Ἐ; Τὶ λαμπρὸς θάνατος! Λαμπρά!

Λαμπρά!

ΠΩΣ ΑΠΕΘΑΝΕ

Καὶ ἀκριβὲς εἶναι ἀπέθανε.

Ἐγράψαν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ «Προσπο-
ντοῦ», ὅπως ἔθανε ἀνέκαρτος. «Λαμπρά!

καὶ ἐσχηκὴν ὁδός.

Τὶ ἔχετε, κύριε Σπανδωνῆ; τὸν ἥρωτά
κάποτε παρατυχὸν συνάδελφός.

Μοῦ ποιεῖ ἡ καρδιά μου.

Καὶ ἔθανε ἓνα «τοῖς» τοῦ ἔθανε τὸ πῆμα
τῆς ζωῆς, ἐνῷ ἐκράτοσε τὴν πέννα στο χέρι.
Εἰς τὴν μάχην μὲ τὸ ἔπος ἀνὰ χεῖρας ἔ-
πασεν... ἔγραψαν τὸ ἄλλο πρῶτον ἐφημερίδες.

Φ. Γ.

κατὰ τὰ νηυσὶν ἔθνη, καὶ νομπευμένους λίαν
ἀνδρῆς, ἔχον τὴν ὑπερτάτην εὐχὴν νὰ προ-
σφύρουν εἰς τὸν βοῦν τῆς Πατρίδος ὑπὲρ τοῦ
Μεγαλοῦ αὐτοῦ τὰ ἔσχατα τέκνα, αἵματι συμπε-
σιν ἔλκον τὸν μαχόν καὶ τὴν ὑπηρεσίαν ὑπὸ
τὰς σημαίας.

Ὁ μὲν α. Νικόλαος Γεωργ. Πατέλης ἢ Ζαλ-
κας προσέφερε: 1) τὸν Ἑμμανουήλ, 2) τὸν
Γεωργίου, 3) τὸν Βασίλειον, 4) Ἰωάννην, 5) Ἀντώνιον, 6) τὸν Μιχαήλ καὶ 7) τὸν Πανα-
γιώτην.

Ὁ δὲ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸς τοῦ Δημητρίου
Μαυρῆς ἢ Καντῶνης 1) τὸν Σπυρίδων ἐφώνων,
2) τὸν Γεωργίου περὶ ὁλοκλήρην, 3) τὸν Νικόλαον
Ἰππέα, 4) τὸν Γρηγόριον ναύτην ἐπὶ τοῦ «Δε-
σποῦ», καὶ 5) τὸν Ἀντώνιον φαντάρων.

Φαντάζομαι τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐκπληξὴν ὅταν
θὰ ἀναγνώσουν τὰς γραμμάς ταύτας προσοχη-
ματικῶς.

Πάρος. Νικηφόρος Γ. Κυπριώτης
Δημήτριος Πάρετος.

ΠΩΣ ΕΓΡΑΦΕ

Ἡ ἡλικία τοῦ ἡτο ἀγνώστος. Ἦτο ἀνατο-
λικὸν ζήτημα. Κατ' ἄλλους ἦτο 70 ἔτων καὶ
κατ' ἄλλους 35. Τὸ γεγονός εἶνε ὅτι ἦτο 58.
Καὶ ἐφαίνετο νεαρότατος. Εὐκίνητος, δρασε-
ρός, παιδικίζων...

Ὅταν ἔγραφε ἡτο νοστιμώτατος. Εἶχε ἐμ-
πρὸς τοῦ καφέ, σιγὰ καὶ χαρτί. Ἀρπάζε τὴν
πένα, τὸν καφέ, τὸ σιγὰ ἀλληλοδιαδόχως.
Ἐγράφε μίαν λέξιν, ἐτραβοῦσε λίγο καφέ καὶ
λίγο σιγὰ... Καὶ συνεχῶς ἀπῆγα καὶ εἰς
δύο τὸν ἐρωτοῦσαν.

— Παιδί μου...λαμπρά...

ΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ

Ἀλλὰ ἐκτὸς τῆς δημοσιογραφικῆς το

Ἡπειρώτισσαι ἀναμένονσαι πρὸ τοῦ Ἀργυροκάστρου τὴν ἀφίξιν τοῦ Διαδόχου

Ἡ Πριγκίπισσα Ἀλβη ὡς νοσοκόμος

δικό η και περισσότεροι συνερχόμενοι κατασκευάζουν προσημασμένους από την βροχή, τον ήρα και την θερμότητα εν μέρεσι εκεί κατά σειράν τοποθετούσι τὸς ἀποσκευὰς των, τὰ ὅπλα των, τὸ δοχεῖον τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ νεροῦ, ἐκεῖ διέρχονται τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας, ἐκεῖ κοιμῶνται, ἐκεῖ τρώγουν, ἐκεῖ γράφουν, ἐκεῖ ἀστειάζονται.

Εἰς τὰς κορυφὰς τῶν λόφων ἐξέχουσιν αἱ κωνοειδεῖς τῶν ἀξιοματικῶν σκηναὶ καὶ καλύβαι ἐκ χόρτου χρησιμεύουσαι ὡς γραφεῖα, ἐκεῖ εὐρίσκεται τραπέζι ἀκίνητον ἐν σχήματι κεκλιμένου επιπέδου, μικρὸν κιβώτιον πετρελαίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου φυλάσσονται τὰ βιβλία καὶ τὰ λοιπὰ ἐγγράφια τοῦ λόφου. Εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ στρατοπέδου ὑπάρχουν τὰ μαγειρεία καὶ ἡ ἀγορὰ τῶν στρατιωτῶν· ἐστὶν πρόχειροι, δύο μεγάλοι λέβητες καὶ τρεῖς κουτάλαι, ἡ σκηνὴ τοῦ συσσιτιάχου καὶ τῶν μαγειρῶν ἀποτελοῦσι τὴν κουζίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ παρασκευάζεται τὸ φαγητὸν τοῦ λόφου. Ὀλίγον μακρύτερα θὰ συναντήσητε τὴν ἀγορὰν, τὴν ὁποίαν ἀποτελοῦν δύο σκηναὶ μεγάλαι πωλοῦσαι τὰ μᾶλλον ἀναγκαϊότερα εἰς τὸν στρατιώτην εἶδη πρὸ παντὸς καπνὸν καὶ πυρεῖα, κηρία, σαποῦνι, λουκούμια, σοκολάταν, σκόρδα, λάδι, ξεῖδι, χαρτὶ δι' ἐπιστολάς καὶ φακέλλους, σουγιάδες, πηρούνια καὶ χουλιάρια, παρέκει δύο καπηλεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκει κανεῖς σφοδρὰς προωρισμένους νὰ προκαλέσουν χολέραν καὶ ρετινίην οἶνον περιέχοντα 80)00 οἰνόπνευμα, παραπλευρῶς καὶ τὸ καφενεῖον μασ μετὰ ἑνα Ἀρμένιον κοφειλὴν μετὰ τὸν ὁποῖον διὰ νὰ συνεννοηθῇ κανεῖς χρειάζεται βασιλικὰ ἔξοδα.

Ἐάν δὲν ἐκουράσθητε δύνασθε νὰ με ἀκολουθήσητε μέχρι τῶν πλυντηρίων τοῦ στρατοῦ. Ἐρωτῶ, ἐάν ἐκουράσθητε, διότι θὰ βαδίσωμεν 20 λεπτά τῆς ὥρας ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου μέχρι τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἀξιοῦ. Ἐδῶ οἱ φιλόλογοι δύνανται νὰ λάβωσιν ἰδέαν τοῦ ἀπώλεσθέντος δράματος τοῦ Σοφοκλέους τῶν «πλυντηρίων», μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ πλυντρίαι ἀντικαθίστανται ἐνταῦθα δι' ἀνδρῶν. Εἰς μεγάλῃν ἔκτασιν τῆς ὁχθῆς ἀπὸ τὰς 10-4 μ. μ., διότι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο οἱ στρατιῶται εἰνε ἐλεύθεροι ὑπηρεσίας, στρατιῶται ἡμίγυμνοι ἀσχολοῦνται εἰς τὴν πλύνσιν τῶν ἐνδυμάτων των, ἄλλοι μέχρι τῶν γονάτων εἰς τὸν ποταμὸν ἐμβαπτιζοῦν τὰ φαιόχρωμα ἐνδύματά των, ἄλλοι ἐπὶ σανίδων παρὰ τὴν ὁχθὴν σαπουνίζουν ἐπὶ σανίδων, ἄλλοι βράζουν εἰς τενεκέδες ἐπιζέοντες διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ τὰ ἀποχωρίσουν ἀπὸ τὰ ἐπιχωριάζοντα κατ' ἀγέλας εἰς τοὺς στρατιώτας ζῶντα, ἄλλοι ἀπλώνουν ἐπὶ τῶν παρακειμένων θάμνων καὶ ἄλλοι τέλος τὰ διπλώνουν καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰ ἴδια.

Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ στρατοπέδου παρὰ τὰ γραφεῖα τοῦ Συντάγματος ὑπάρχει καὶ τὸ ταχυδρομεῖον μας. Μία σκηνὴ μικρὰ καὶ τίποτε περισσώτερον, ἐκεῖ μέσα ἐργάζονται δύο στρατιῶται πρηνεῖς διὰ τὸ ὕψος τῆς σκηνῆς καὶ ἀσχολοῦνται διαρκῶς σφραγίζοντες τὰ ἐκ τῶν λόγων συσσωρευόμενα γράμματα ἢ καταξιόμενα μετὰ τὴν ἀφίξιν ἐκ τῆς Μεσοχίας.

Αὗται εἰνε αἱ κατοικίαι τῶν στρατιωτῶν, τὰ κέντρα εἰς τὰ ὁποῖα φοιτοῦν, ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ζῇ, οἱ περιπατοῦντες ἐν τοῖς Μακεδονικοῖς πεδίοις, τὰ ὁποῖα ἐσχάτως διὰ τοῦ αἵματός των ἀνέκτησαν.

Καρὰ Ὀγλοῦ Μακεδονίας Νικ. Β. Βλάχος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. Μπλέτσον. Συνδρομὴ πρὸς ἐγγράφην σας ἐλήφθη. — Μ. Τζιμίδην. Συνδρομὴ πρὸς ἀνανέωσιν ἐλήφθη. — Κ. Σάββαν. Ἐπιταγὴ πρὸς ἀνανέωσιν συνδρομῆς σας ἐλήφθη. — Γ. Κοστολέτην. Θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχές φύλλον. — Α. Διαμαντίδην. Ἐχρεώθητε δρ. μία καὶ 70. Δύνασθε νὰ τὸ ἐγκρίνετε. — Γ. Ἀντύπαν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Τὸ κείμενον δὲν δύναται νὰ δημοσιευθῇ μετὰ τὴν εἰκόνα μαζὺ θὰ δημοσιευθῇ ἰδιαίτερος ἀντὶ δρ. τριῶν. Ἡ φωτογραφία δὲν ἐλήφθη. — Δ. Α. Α. Ἀκατάλληλον πρὸς δημοσίευσιν. — Ηλ. Διαμαντόπουλον. Δυστυχῶς ἀπουσιάζει ἄλλως ὑποθέτω ὅτι θὰ εἶνε εὐκολον. — Α. Μπεκρῆν. Ἐάν ἡ διεύθυνσις εἶνε ἐντυπος λεπτὰ 20. — Δ. Ζορμπάν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Θὰ δημοσιευθῇ. — Γ. Ἀναγνωστόπουλον. Ἡ εἰδοποίησις δι' ἐλήφθη δὲν σημαίνει καὶ ὅτι ἐνεκρίθη. — Παρ. Ρούσσον. Συνδρομὴ Δος Φλώρας Σπρίγγον ἐλήφθη Φύλλα ἐστάλθσαν. — Ι. Χριστοδουλάκον. Εἰς προηγούμενον φύλλον σας ἐρωτήσαμεν τὴν διεύθυνσιν σας διὰ νὰ ἀπαντήσωμεν ταχυδρομικῶς. — Δ. Μονβάρην. Διὰ τὰς καταχωρίσεις δραχ. μία. — Γιάνκον Ἀναγν. Ἐφ' ὅσον εἶνε καλὰ καὶ ἐπικαιρὰ θὰ δημοσιεῖσινται ἀμέσως. — Α. Αλεξ. Κατσώνην. Ἐχει καλῶς. — Π. Καρ-

μῆρην. Τοιοῦτον πρᾶγμα δὲν ἐνθυμούμεθα. — Τσουλεντιάνον. Δραχμὲς τρεῖς. — Κ. Κοτς Θεσσαλονίκην. Ἐθεωρήσαμεν καλὴν νὰ ἀφίσωμεν ἐλευθέρην τὴν συζήτησιν. Εὐχαρίστως θὰ δεχθῶμεν καὶ τὴν γνώμην σας, ἀφ' ὧς φαίνεται, γνωρίζετε τὰ ζητήματα.

Θ. Φρόνιμον, Π. Κυπριάνην, Χ. Χοιστόπουλον, Ε. Βρελλον, Σουλ. Κανάκην, Θ. Ζαχόρην, Ι. Παπαβασιλείον, Σ. Ἀσημακόπουλον, Κ. Α. Παπ. Π. Κοσμάπουλον, Γ. Ζήραν, Ι. Κεφαλὴν ὄν, Μ. Παγκουλάκη, Ν. Σακελλάριον, Κ. Δημητριάδην, Ντ. Μενοῦνον, Τ. Δημοπούλον, Α. Ἀλκοῖον, Ἀδαμάντιον Π, Π. Καρμύρην.

Τὰ παρ' ὧν σταλέντα λογογραφήματα ἐλήφθησαν, καὶ θὰ δημοσιεῖσιν μετὰ τὴν σειράν των ἐφ' ὅσον ἐγκριθῶσιν.

ΟΣΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ δὲν εἶνε γραμμένα ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν δύο, ὡς ἄχρηστα διὰ τὸ τυπογραφεῖον, δὲν ἐξετάζονται διόλου, οὐδὲ ὑποβάλλονται εἰς ἐγκρίσιν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Ο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

79 (Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Τοσούτῳ μᾶλλον δὲ ὀφείλομεν νὰ ἐπαναφύρωμεν εἰς τὰς ὄψεις τοῦ ἀναγνώστου τὰ παλαιὰ ταῦτα συστήματα, καθόσον εἶνε δύσκολον νὰ ἀφρηθῇ κανεῖς διὰ ἀπὸ τοὺς στίχους ἐκείνους, τοὺς θεωρουμένους τότε φλογερούς, δὲν ἔλαβεν ἰσορροπία τὴν ὠθησιν ἢ σκληρὰ ἀπόφασις τῶν Μαυρομιχαλαίων.

Ἡ λύσσα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως

Τὸ πάθος παρήφερε τοὺς ἀντιπολιτευομένους εἰς ὑπερβολὰς.

Ἡ δὲ ἐποχὴ, περὶ τῆς ὁποίας ἀφηγοῦμεθα, ὑπῆρξεν ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τῶν παθῶν.

Ὅχι μειριότητα, ὁχι ἀντιπάθειαι, ὁχι ἀντεγκλήσεις, ὁχι παρὰπονα, ὁχι προσβλητικαὶ ὑπαντιγμοί, ἀλλὰ κερανοὶ, ἐπιθέσεις, ὕβρεις βυθιζόμεναι μέχρι τῶν ἀδύτων τῆς προσωπικῆς ὑπολήψεως, μίση φλογερὰ, ἀγρία πάθη τὰ ὁποῖα ἤρχίζαν ἀπὸ μίαν ὕβριν καὶ κατέληγον εἰς ἑνα ὁλιβερὸν τάφον, ὁ ὁποῖος ἐδέχετο τὸν ὕβριστήν.

Εἰς τοιαύτην ἐποχὴν εὐρεθεῖς ὁ Καποδίστριας ἐδέχθη εἰς τὰ σπλάγχνα του τὰ δριμύτερα τῶν ἠθικῶν δηλητηρίων.

Οἱ ἀντιπολιτευόμενοι δὲν ἐπολέμουν μόνον τὸ πολιτικὸν τοῦ οὐστήματος, ἀλλ' ἐξετόξευον κατ' αὐτοῦ ὕβρεις θρασείας, αἱ ὁποῖαι ἐδημοσιεύοντο.

Ἀνὰ περιεχόμενα εἰς τὰς συκοφαντίας ἐκεῖνας ἦσαν ἀληθῆ, ὁ Καποδίστριας θὰ ἐφοίνετο εἰς ἡμᾶς μία μορφὴ γριφώδης καὶ ἀμφίβολος, ἡ ὁποία οὐδεμίαν θὰ μᾶς ἐνέπνεε συμπάθειαν, καὶ ἡ ὁποία θὰ ἐγένετο τὴν ἐξῆς μεγάλῃν ἀπορίαν.

Ἦτο δυνατόν ποτέ, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ ἐφθασε μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε νὰ λησμονήσῃ τοὺς στοιχειώδεις νόμους τῆς ἠθικῆς καὶ νὰ φανῇ τόσο σκληρὸς πρὸς τὴν Πατρίδα του;

Εὐτυχῶς ἀπέναντι τοῦ στρατοπέδου τῶν ἀντιπολιτευομένων ὑπῆρχε πυκνὸν ἔπος καὶ πάνοπλον τὸ στρατόπεδον τῶν κυβερνητικῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἑτοιμοὶ ν' ἀντικρούσωσιν καὶ ἀντέκρουον συνεχῶς τὰς ριπτομένας ἐκείθεν προσβολὰς.

Ἀλλ' ἂν παραδέτομεν τὴν λυπηρὰν ταύτην εἰκόνα, δὲν τὸ πράττομεν διὰ νὰ ἐξαγάγωμεν συμπεράσματα περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Καποδίστρια.

Τοιοῦτον ἔργον δὲν ἀνήκει εἰς δημοσιογράφον, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφρανόσθῃ νὰ ἐμφανισθῇ πρὸ τῶν ἀναγνώστων μετὰ τὴν φαντασίαν τοῦ ἱστορικοῦ.

Τὸ καθήκον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν ἀμερόληπτον καὶ σαφὴ ἱστορίαν, ἡ ὁποία θὰ ἀλιεύσῃ τὴν ἀλήθειαν, βοηθουμένη ἀπὸ τὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης.

Ἡμεῖς παρουσιάζομεν τὴν ἀντίθεσιν τῶν τραγικῶν αὐτῶν εἰκόνων μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ καταδείξωμεν τὸ ὕψος τῶν παθῶν τῆς ἐποχῆς, διότι ὅλη ἡ ἐπακολουθοῦσα τραγῳδία δὲν ὀφείλεται ἴσως τότε εἰς τὴν αὐστηρὰν ἀλήθειαν οὔτε εἰς δικαίαν καὶ ἀσταθὴ κρίσιν, ἀλλ' εἰνε γέννημα τῆς βίας καὶ τῆς δομιστικῆς τῶν παθῶν.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ φύλλον τῆς Πέμπτης)

ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΤΟΥ 1913

Δικαίωμα ἐγκρίσεως ἢ ἀνανεώσεως δραχ. 1

(Συνέχεια)

47) «Κῦμα Παλαίων»

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΖΩΗ

Κάρυστος — Ἡ χρεὺσα θέσις τῆς διδασκαλίας τοῦ ἐνταῦθα Παρθενιαγωγείου συνεπλήρωθη διὰ τοῦ διορισμοῦ τῆς Δεσποινίδος Κρεσσῆς Λαζαρέτη. Καὶ ἡδὴ ὑπὸ τὴν ἔξοχον καὶ σπανίαν διεύθυνσιν τῆς Δεσποινίδος Ἀδελαΐδας Χρηστοῦ ἡδὴ δύναται νὰ καυχᾶται διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιαύτης βοηθοῦ διδασκαλίας ὡς ἡ Δις Κρ. Λαζαρέτη καὶ ἡδὴ δύνασθε μετὰ πεποιθήσεως νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι τυγχάνει μία τῶν μᾶλλον μεμορφωμένων διδασκαλισσῶν τοῦ κράτους, λογιζόμεθα εὐτυχεῖς διότι ἐκ τῶν προτέρων εἶνε γνωστὰ τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἐξοχῆς ἀφ' ἧς διδασκαλίας. Ἡ Δις Κρ. ὅσα Λαζαρέτη τῆς γνοστῆς ἐξ Ἀθηνῶν οἰκογενείας εἶνε κεκοσμημένη διὰ σπανίων προτερημάτων, ἀπόδειξις δὲ ἐστὶν πμψηφεί προϋπάτη παρὰ τοῦ ἐνταῦθα Δημοτικοῦ Συμβουλίου. Εὐτυχεῖς οἱ γονεῖς οἱ ἐμπιστευθέντες εἰς τοιαύτας οἰκοκυράς διδασκαλίσσας τὰ τέκνα των.

Βρασιῶν Νικολαΐδης
Κων/πολις — Τῇ εὐγενεῖ προσκλῆσει τοῦ κ. Γεωργ. Α. Ζαρίφη ἐγένετο συγκέντρωσις ἐκλεκτῶν κόσμου εἰς τὴν οἰκίαν του ἵνα παραστῇ εἰς τὴν δοκιμὴν τῆς ὑπὸ τοῦ μελετητοῦ καθηγητοῦ κ. Σταματιάδου προτεινομένης ἐναρμονίσεως τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Ὁ κ. Γ. Ζαρίφης ἀνέπτυξε δι' ὀλίγων εἰς τοὺς παρευριστάς τὸ ἔργον τοῦ κ. Σταματιάδου, ὅπερ, ὡς εἶπεν, ὑπερῆρξεν μὲν αὐτὸ ἀναμένει δὲ καὶ τὴν τῶν παρευριστῶν κρίσιν, μετὰ τὴν οὐκ ἀρμόδιον ἐκτιμῶντες δέοντες τὰς γενομένας προσπαθείας εὐαρεστηθῶσι νὰ παρασχῶσιν εἰς τὸν κ. Σταματιάδην ἑνα νῶον, ἵνα ἐντὸς τοῦ καταλλήλου ἐκεῖνος περιβάλλοντος ἐκτελῇ ὁ χορὸς του τὰς δοκιμὰς τῶν ὁνίων τοῦ λαοῦ, ὅστις ἐστὶν ὁ ἀρμενιότατος καὶ ὑπερτατος ὅλων κριτῆς. Μετὰ τὸν λόγον τοῦ κ. Ζαρίφη καὶ ἐπεξηγήσεις εἶνε τοῦ κ. Σταματιάδου, περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐναρμονίσεως τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς χωρὶς αὐτὴ οὔτε τὸ μέλος οὔτε τὸν ἰδιαίτον ρυθμὸν τῆς νᾶ χάσας, ὁ ὅς αὐτὸν χορὸς ἤρξατο φιλῶν ἐναρμονίαν δὲ λειτουργικὰ. Παρατηρήθη δὲ ὅφ' ὅλων ὅτι ὁ ρυθμὸς καὶ τὸ μέλος τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς διετηρήθη ἀπαράλλακτον, ποιητικὸν μὲν διὰ τῆς ἐναρμονίσεως. Οἱ παραστάντες εἰς τὴν εὐγενῆ ταύτην συνάθροισιν, καὶ οἱ πλείστοι ἦσαν εἰδικοί τοῦ θέματος, ἐξέφραζον ἀνεπιφύλακτως τὰς εὐνοϊκὰς κρίσεις των διὰ τὴν ἐναρμόνισιν ταύτην, ἥτις ἔχει τὸ μοναδικὸν προτέρημα νὰ διατηρῇ ἀθικτὸν τὸ βυζαντινὸν μέλος. — Πρωτοβουλία τῆς Α. Π. τ. ὁ Πατριάρχου ἐξέλεγει ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ, ἐντολὴν λαβοῦσα ἵνα μετὰ πάσης ἀμεροληψίας, οὐδόλως τοῦτο ἢ ἐκεῖν φημι χαρίζομεν, διευκρινίσῃ τὴν διαχείρισιν τῆς τέως ἐπὶ τῶν σεισμοπλήκτων τῶν Γαυχωρῶν ἐπιτροπῆς. Οἱ συσσωρευθέντες τότε ἔρανοι ἀνέλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 50 χιλ. λιρῶν τούρκ. καὶ πλέον. Σχέδιον περὶ ἱδρύσεως ἰδιαίτερου χρηματιστηρίου τοῦ ἐμπορίου ὑπεβλήθη εἰς τὴν Ἐ. Πύλῃν ἥτις καὶ ἐνέκρινεν αὐτό. Ἡ ἐναρξίς των ἐργασιῶν τούτου θὰ γείνη εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψήφισιν πιστώσεως 40 χιλ. λιρῶν, ἥτις ἐζητήθη παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Ἐμπορίου τῆς Τουρκίας.

Ἄντ. Γ. Ἀδαμίδης
Τρίπολις — Κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς ἐκάστου εἰους ἐν τῇ πόλει μας εἰς τὸ αὐτὸ μέρος αὐτῆς ἐπὶ λόφου, διενεργεῖται ἀρχαῖον ζωποπῆγρον. Ἐξέτος καὶ αἱ περιστάσεις ἦσαν ἐυνοεῖς, διεξήχθη ὁμοῦ μετὰ πολλῆς ἐσεως ἀλλὰ καὶ μεγάλῃς ἀκριβείας, ἐνεκεν ἐλλείψεως ζῶων. Τὸ θέαμα ἦτο ἔξοχον.

Σπ. Μπαζιαντόπουλος

ΣΕ ΜΑΓΕΜΕΝΟΝ

Θὰ πῶ νὰ πῶ τῆς μάγισσας πού σ' ἔχει μαγεμένη, σὰν τὴ βοτάνι σαῖδος π' ἀρνῆθηκες ἐμένα!

Καὶ ἂν σοῦδωσὲ γλυκύτερον φιλήσῃ τὸ δικό μου βαρεῖα κατὰρ θὰ τῆς πῶ νὰ πάρῃ τὸν καίμὸν μου.

Καὶ ἂν σοῦφαλλε γλυκύτερα τραγούδι ἀπὸ τὰ δικά μου τότε ἂς τὴν πνίξουν τὰ πικρὰ τοῦ χύμα δάκρυά μου.

Ἀναστασία Ζαφειρίου